

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **Ing. Š. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, Praha 6 – Dejvice, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

takto:

I. Žalovanému **se ukládá** povinnost vydat ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 31. 8. 2022, a to v části, v níž žalobce žádal o poskytnutí úředních záznamů, které jsou evidovány ve spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 pod poř. čísl 31 a 32.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 21. 5. 2023 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu v souvislosti s žádostí žalobce o poskytnutí informace ze dne 31. 8. 2022 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“).
- [2] Žalobce v podané žalobě uvedl, že ve své žádosti požadoval poskytnutí úředních záznamů, které jsou evidovány ve spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 pod poř. čísl 31 a 32 (bod 1 žádosti), a dále žádal o sdělení, která norma (včetně konkrétního ustanovení) v rezortu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. T., DiS.

Ministerstva obrany v roce 2021 upravovala problematiku označování dokumentů, evidovaných ve správním spise, čísly jednacími (bod 2 žádosti). Dále uvedl, že v předmětném správním spise byl před podáním žádosti o informace zmocněn k nahlížení do spisu, které však k datu podání žádosti o informace nebylo možno realizovat, jelikož správní orgán spisem údajně nedisponoval, přičemž následně dne 19. 9. 2022 žalobci zakázal pořizovat obrazové záznamy v průběhu úkonu.

- [3] Žalobce dále v podané žalobě uvedl, že dne 30. 11. 2022 mu byla poskytnuta část informací – anonymizované dokumenty: *Soupis všech součástí správního spisu, Historie spisu, Kopie dvou úředních záznamů* a bylo mu sděleno, že poskytnutá informace je doplněna o metodickou pomůcku (která nemá normativní charakter) nazvanou Metodická pomůcka k ESSS. K vyřízení bodu 1 žádosti namítal, že pro anonymizaci požadovaných úředních záznamů nebyl dán zákonný důvod, neboť byl zmocněn nahlížet do spisu a některé z odepřených osobních údajů se týkaly jeho osoby. Upozornil rovněž na to, že anonymizace byla provedena zabělením, a proto není zřejmé, v jakém rozsahu došlo k odepření informace. K odpovědi na bod 2 namítal, že se nejedná o poskytnutí informací, neboť z připojených příloh vyplývá, že povinný subjekt na dotaz žalobce k datu 30. 11. 2022 neposkytl žádnou informaci, tudíž tvrzení, že je doplňována již poskytnutá informace, není dle žalobce pravdivé.
- [4] Dále žalobce namítal, že přestože nebyla část informací poskytnuta, tak nebylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti. V reakci na jeho stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace ze dne 30. 11. 2022 mu pak byl přípisem ze dne 6. 12. 2022, č.j. MO 525587/2022-8694, doručen pouze jeden neanonymizovaný dokument, který se týká jiné než žalobou napadené žádosti, a k bodu 2 žádosti mu byl poskytnut interní akt řízení povinného subjektu s tím, že si může vyhledat informace sám. Žalovaný dle žalobce nesplnil svou zákonnou povinnost dle ustanovení § 4a zákona č. 106/1999 Sb., neboť tento zákon vychází z principu, že způsob poskytnutí informací volí žadatel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 50/2022-48, či rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 7. 2022, č.j. 60A 41/2021-83).
- [5] Žalobce dále uvedl, že správní orgán vojenského útvaru VÚ 8126, který je organizační složkou povinného subjektu ve sdělení ze dne 26. 8. 2022, č.j. MO 345310/2022-8126, uvedl, že dokumenty, které byly součástí správního spisu, nebylo dle Spisového řádu MO, účinného v době zpracování této dokumentace, nutno opatřovat číslem jednacím. Toto potvrdil i nadřízený správní orgán vojenského útvaru VÚ 1970 ve svém sdělení ze dne 19. 12. 2022, č.j. MO 539161/2022-1970. Přes tato tvrzení však byly dodatečně ve druhé polovině roku 2022 ve spise sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 požadované dokumenty dodatečně označeny čísly jednacími.
- [6] Žalobce v podané žalobě rovněž poukázal na opatření Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 6. 3. 2023, č.j. UOOU-0726/23-4, ve kterém bylo konstatováno, že povinný subjekt se snaží účelově bránit realizaci práva žalobce na informace, když zcela mimo meritum věci, záležející v neodůvodněném odepření požadovaných informací, jednostranně líčí žalobcovy aktivity při realizaci práva na informace. Žalobce v této souvislosti uvedl, že dotaz, ve kterém uvedl, že souhlasí s anonymizací údajů, se týkal spisu sp.zn. SpMO 57004/2021-1970, který je spisem stížnostním, vedeným na základě interního aktu řízení, nikoliv podle ustanovení § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tento souhlas se tak vztahoval pouze k této konkrétní žádosti.

- [7] V žalobním návrhu pak žalobce uvedl, že se domnívá, že ačkoliv bezvysledně vyčerpал zákonné prostředky, které procesní předpis stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, tak nebylo o jeho žádosti řádně rozhodnuto, čímž bylo porušeno jeho právo na informace garantované čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a zákonem č. 106/1999 Sb. Z toho důvodu žalobce navrhoval, aby soud vydal rozsudek, kterým by žalovanému přikázal vydat rozhodnutí o stížnosti žalobce na postup při vyřizování žádosti o informace.
- [8] Usnesením ze dne 27. 9. 2023, č.j. 6A 81/2023-23, soud vyzval žalobce, aby žalobu upravil tak, aby z ní bylo zjevné, čeho se domáhá. Obsah žaloby, resp. žalobní návrh soud totiž považoval za zmatečný, neboť z něj nebylo zřejmé, zda žalobce požaduje po soudu, aby žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí o částečném neposkytnutí informace ve věci jeho žádosti ze dne 31. 8. 2022, nebo povinnost vydat rozhodnutí o stížnosti žalobce na postup při vyřizování žádosti o informace.
- [9] V podání doručeném soudu dne 14. 10. 2023 žalobce uvedl, že po celou dobu usiluje o získání informací, které mu nebyly poskytnuty a o jejichž odepření nebylo v souladu se zákonem rozhodnuto. Uvedl, že nečinnost povinného subjektu může být odstraněna buď poskytnutím informací v požadovaném rozsahu, nebo vydáním rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Žalobce dále uvedl, že požadavek na vydání rozhodnutí ukládá ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., a proto nelze jeho požadavek považovat za přepjatě formalistický až šikanózní. Nadto povinnost vydat rozhodnutí byla povinnému subjektu uložena rozhodnutím ministryně obrany ze dne 14. 11. 2022, č.j. MO 49303/2022-1321. Závěrem pak žalobce navrhl, aby soud vydal rozsudek, jímž by žalovanému uložil povinnost rozhodnout ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku o žádosti žalobce o informace ze dne 31. 8. 2022.
- [10] Žalovaný v písemném vyjádření k podané žalobě navrhoval její zamítnutí. Uvedl, že požadované úřední záznamy byly žalobci poskytnuty přípisem ze dne 28. 11. 2023, č.j. MO 301304/2022-8694. V reakci na žalobcovu stížnost mu pak žalovaný zaslal dne 6. 2. 2022 přípis, č.j. MO 525587/2022-8694, v němž mu zaslal kopii č. 1 rozkazu ministra obrany RMO č. 34/2017 Věstníku MO, ve znění RMO č. 51/2019 Věstníku MO *Spisový řád Ministerstva obrany*, který byl jediným aktem řízení normativní povahy v dané oblasti s odůvodněním, že se v něm nenachází explicitně upravena problematika označování dokumentů evidovaných ve správním spise čísly jednacími. Žalovaný tak shrnul, že v rámci poskytování informace v souvislosti se žádostí žalobce ze dne 31. 8. 2022 nebyl nečinný, jelikož ve světle ústavního rámce práva na informace byl jeho postup správný. Požadavek žalobce na vydání rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti v rozsahu anonymizovaných osobních údajů pak žalovaný vyhodnotil jako přepjatě formalistický až šikanózní. Doplnil, že nebyl nečinný ani v případě vyřizování stížnosti žalobce na postup při vyřizování žádosti o informace, neboť požadované rozhodnutí bylo ministryní obrany vydáno dne 22. 3. 2023, pod č.j. 245670/2023-1321.
- [11] Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vylýnuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
- [12] Dne 31. 8. 2022 podal žalobce u žalovaného žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., v níž žádal o poskytnutí úředních záznamů, které jsou evidovány ve spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 pod poř. čísly 31 a 32. Dále žalobce žádal o sdělení, která norma (včetně

konkrétního ustanovení) v rezortu Ministerstva obrany v roce 2021 upravovala problematiku označování dokumentů, evidovaných ve správním spise, čísly jednacími.

- [13] Žalovaný dne 8. 9. 2022, č.j. MO 365572/2022-8694 vyhotovil sdělení, ve kterém žalobce informoval, že jeho žádost společně s dalšími dvěma žádostmi postupuje k vyřízení podle správního řádu, neboť směřují k nahlédnutí do správního spisu. Žalobce podal proti tomuto postupu dne 16. 9. 2022 stížnost podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb.
- [14] Rozhodnutím ze dne 23. 9. 2022, č.j. MO 387608/2022-8694, byla žádost žalobce podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., odmítnuta. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí dne 18. 10. 2022 rozklad, na základě kterého ministryně obrany rozhodnutím ze dne 14. 11. 2022, č.j. MO 479303/2022-1321, rozhodnutí povinného subjektu zrušila a věc mu vrátila k novému projednání.
- [15] Přípisem ze dne 28. 11. 2022, č.j. MO 501304/2022-8694, byly žalobci 3 přílohy: 1) Soupis všech součástí správního spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-82126, ve kterém jsou anonymizované informace osobní povahy (jména a adresy) účastníků daného řízení a jejich zástupců; 2) Historie spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-82126, který obsahuje požadované informace o změnách ve vedení daného spisu a jejich správu v průběhu času; 3) kopie úředních záznamů evidovaných v daném spisu pod poř. čísly 31 a 32, ze kterých je patrné, že tyto byly částečně „zaběleny“. K dotazu žalobce, jaká norma v rezortu Ministerstva obrany v roce 2021 označování dokumentů evidovaných ve správním spise čísly jednacími, žalovaný uvedl, že doplňuje již poskytnutou informaci o metodickou pomůcku (nemá normativní charakter) nazvanou Metodická příručka k ESSS, ve které je uvedeno: *„Evidují se vždy veškeré doručené dokumenty, na které se vytváří odpověď, a vlastní dokumenty, které se přidělují v rámci MO nebo odesílají mimo rezort MO.“*
- [16] Žalobce podal proti tomuto postupu dne 30. 11. 2022 stížnost podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb. Povinný subjekt následně přípisem ze dne 6. 12. 2022, č.j. MO 525587/2022-8694, žalobci znovu poskytl Soupis všech součástí správního spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-82126, tentokrát v již neanonymizované podobě. K bodu 2 žádosti povinný subjekt uvedl, že žalobci byly poskytnuty neúplné informace, proto mu v příloze tohoto přípisu zaslal kopii přílohy č. 1 rozkazu ministra obrany RMO č. 34/2017 Věstníku MO, ve znění RMO č. 51/2019 Věstníku MO *Spisový řád Ministerstva obrany*, v platném a účinném znění v roce 2021, který byl jediným aktem řízení normativní povahy v dané oblasti vydaným k provedení ustanovení § 66 odst. 1 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Zároveň byl žalobce upozorněn, že v poskytnutém dokumentu není explicitně upravena problematika označování dokumentů evidovaných ve správním spise čísly jednacími.
- [17] Dne 17. 12. 2022 podal žalobce žádost o přijetí opatření proti nečinnosti podle ustanovení § 80 správního řádu. Dne 31. 1. 2023 žalobce tento podnět doplnil. Ministryně obrany přípisem ze dne 7. 2. 2023, č.j. MO 53775/2023-1321, žalobci sdělila, že ustanovení § 20 zákona č. 106/1999 Sb. aplikaci postupu podle ustanovení § 80 správního řádu výslovně nepřipouští, s tím, že na jeho základě nelze činit žádné procesní kroky. Dne 8. 2. 2023 proto žalobce podal podnět k Úřadu pro ochranu osobních údajů, který opatřením ze dne 6. 3. 2023, č.j. UOOU-00726/23-4, ministryni obrany, jako věcně příslušnému nadřízenému orgánu pro vydání rozhodnutí v řízení o stížnosti na postup Ministerstva obrany, přikázal, aby do 15 dnů ode dne doručení tohoto opatření rozhodla o stížnosti žalobce ze dne 17. 12.

2022. Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2023, č.j. MO 245670/2023-1321, pak ministryně obrany rozhodla o stížnosti tak, že potvrdila postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022.

- [18] Podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. může soud rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhli nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.
- [19] Účastníci řízení se ve stanovené lhůtě nevyjádřili. Soud tedy postupoval podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl o věci samé bez jednání.
- [20] Městský soud dále na základě podané žaloby posoudil tvrzení žalobce o nečinnosti žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (ustanovení § 81 s.ř.s.).
- [21] Soud se nejprve zabýval otázkou, zda v daném případě zvolil žalobce vhodný žalobní typ. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2018, č.j. 5 As 18/2017-40, „*potvrzení postupu povinného subjektu dle § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b) téhož zákona není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace; žadatel o informaci se může bránit vůči povinnému subjektu nečinnostní žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s.*“
- [22] V usnesení ze dne 16. 11. 2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu charakterizoval vztah mezi žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle ustanovení § 65 s.ř.s. a nečinnostní žalobou dle ustanovení § 79 s.ř.s. následovně: „*Nečinnostní žaloba je ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu svým způsobem přípravným a pomocným prostředkem. Jejím účelem je umožnit, aby soud přinutil správní orgán vydat rozhodnutí (ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.) ve věci samé a také případně osvědčení. V řízení o nečinnostní žalobě soud zjistí, zda je správní orgán povinen vydat určitý akt z výše uvedené množiny taxativně vymezených aktů, jak jsou uvedeny v § 79 odst. 1 s. ř. s. Pokud shledá, že tomu tak je, uloží správnímu orgánu takový akt vydat. Jedná-li se o akt přezkoumatelný na základě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, soud správnímu orgánu neuloží, jaký obsah má dotýčný akt mít, nýbrž toliko povinnost jej vydat. Obsahová stránka takového aktu pak může být přezkoumána poté, co bude vydán, v případném následném řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.*“
- [23] Jednotlivec se tak stížností dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) či c) zákona č. 106/1999 Sb. může domáhat vyřízení celého obsahu žádosti o informace. Bezvýsledným vyčerpáním prostředků ochrany proti nečinnosti (nedojde k rozhodnutí ve věci samé – odmítnutí či odložení žádosti, případně její části, či poskytnutí informace – tedy vyřízení celého obsahu žádosti) budou splněny podmínky pro podání žaloby dle ustanovení § 79 s. ř. s. Žalobce se v řízení před soudem může domáhat vydání rozhodnutí ve věci (obdobně jako v řízení před správním orgánem). Shledá-li soud žalobu důvodnou, nařídí povinnému subjektu, aby o žádosti rozhodl. Vůči případnému negativnímu rozhodnutí o žádosti (rozhodnutí o odmítnutí žádosti) lze následně brojit odvoláním dle ustanovení § 16 zákona č. 106/1999 Sb. a následně i žalobou dle ustanovení § 65 s. ř. s. Soud pak může v navazujícím řízení využít ustanovení § 16 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb. přikázat informaci poskytnout (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 10. 2018, č.j. 7 As 192/2017-35, ve věci procesního ping-pongu).

- [24] Ve shodě s rozšířeným senátem si soud uvědomuje, že ačkoli nastíněné řešení respektuje odlišnosti mezi žalobou proti rozhodnutí správního orgánu a nečinnostní žalobou, jakož i znění a systematiku zákona č. 106/1999 Sb., přesto není v podmínkách tohoto zákona řešením ideálním. Základem práva na svobodný přístup k informacím je totiž jejich poskytování v reálném čase, čemuž případný dvojí soudní přezkum (nejprve nečinnosti povinného subjektu a později samotného rozhodnutí ve věci), brání. Zákon však nenabízí vhodnou alternativu, kterou by bylo možné řízení o žádosti, bez porušení zásady subsidiarity, jakkoliv urychlit.
- [25] Soud tak dospěl k závěru, že žalobce se za dané procesní situace obrátil na soud správně nečinnostní žalobou dle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s., kterou se domáhal ochrany proti nečinnosti povinného subjektu (žalovaného) při vyřizování jeho žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022, nikoliv žalobou proti rozhodnutí dle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s., kterou by se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministryně obrany ze dne 22. 3. 2023, č.j. MO 245670/2023-1321, jímž byl podle ustanovení § 16a odst. 6 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. potvrzen postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022 v návaznosti na stížnost žalobce podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb.
- [26] Z výše uvedeného je pak zcela zjevné, že v daném případě byly naplněny podmínky řízení o nečinnostní žalobě dle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s., neboť žalobce bezvysledně vyčerpал možnosti obrany, které procesní předpis (zde zákon č. 106/1999 Sb.) stanovil k ochraně jeho práva. Jedná se tak o žalobu přípustnou.
- [27] Věcně pak soud o podané žalobě uvažil následovně:
- [28] Žalobce vymezil v žalobě nečinnost žalovaného ve vztahu k jeho žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022 tak, že ve vztahu k bodu č. 1 žádosti mu žalovaný poskytl pouze anonymizované dokumenty, aniž by pro anonymizaci byl dán zákonný důvod (neboť žalobce byl v dané věci zmocněn nahlížet do spisu; že se některé údaje týkaly jeho osoby a že v daném případě nedal souhlas s anonymizací, jelikož ten se týkal jiného řízení) a aniž by současně bylo vydáno rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti v rozsahu neposkytnutí předmětných údajů. K bodu č. 2 žádosti definoval žalobce nečinnost povinného subjektu tak, že mu byl poskytnut pouze interní akt řízení povinného subjektu s tím, že si v něm může žalobce informace vyhledat sám, což však neodpovídá znění žádosti.
- [29] Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.: *„Pokud žádost o poskytnutí informace směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace, zejména odkaz na internetovou stránku, kde se informace nachází.“*
- [30] Podle § 14 odst. 5 téhož zákona nebrání-li neúplnost nebo nesrozumitelnost žádosti podle ustanovení § 14 odst. 5 písm. a) a b) zákona č. 106/1999 Sb. jejímu vyřízení, povinný subjekt v případě, že se požadované informace nevztahují k jeho působnosti, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do 7 dnů ode dne doručení žádosti žadateli [písm. c)], příp. nerozhodne-li podle ustanovení § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění [písm. d)].
- [31] Podle ustanovení § 15 odst. 1 téhož zákona: *„Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti, s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.“*

- [32] Z citované zákonné úpravy vyplývá, že povinný subjekt může žádost o informace, k níž se vztahuje jeho působnost, vyřídit následujícími způsoby (resp. každou její část odděleně jedním z popsanych způsobů):
- a) ve lhůtě 7 dnů ode dne podání žádosti žadateli sdělí údaje umožňující vyhledání a získání zveřejněné informace, zejména odkaz na internetovou stránku, kde se informace nachází (ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.), nebo
 - b) ve lhůtě 15 dnů ode dne podání žádosti poskytne informaci v souladu se žádostí [ustanovení § 14 odst. 5 písm. d) téhož zákona], nebo
 - c) ve lhůtě 15 dnů ode dne podání žádosti vydá rozhodnutí o odmítnutí žádosti (ustanovení § 15 odst. 1 téhož zákona).
- [33] Nečinným tak může být povinný subjekt jen tehdy, pokud přes uplynutí uvedených lhůt ke dni rozhodování soudu nepostupoval (byť i jen ve vztahu k části žádosti) ani jedním z uvedených způsobů. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 4. 2017, č.j. 4 As 12/2017-21, konstatoval: „Při posuzování nečinnosti jsou v této souvislosti možné tři alternativy: (1) Povinný orgán poskytne všechny informace, čímž žádost vyřídí a není nečinný; (2) povinný orgán vydá rozhodnutí o odmítnutí či částečném odmítnutí poskytnutí informací [§ 14 odst. 5 písm. b), popř. § 15 zákona č. 106/1999 Sb.], anebo žádost odloží [§ 14 odst. 5 písm. a) a c), popř. § 17 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb.], což také vylučuje nezákonnou nečinnost; anebo (3) povinný orgán v zákonem předepsané lhůtě neposkytne veškeré informace ani o žádosti zákonem předepsaným způsobem nerozhodne, a stane se tak nečinným.“ Jinými slovy řečeno, aby byla vyloučena nečinnost povinného subjektu, musí všechny části žádosti vyčerpat některými z uvedených postupů.
- [34] Soud se proto dále zabýval, jakým způsobem žalovaný reagoval na jednotlivé body obsažené v žalobcově žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022.
- [35] V prvním bodu žádosti o informace žalobce žádal o poskytnutí úředních záznamů, které jsou evidovány ve spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 pod poř. čísly 31 a 32. Přípisem ze dne 28. 11. 2012, č.j. MO 501304/2022-8694, byly jako jedna z příloh žalobci poskytnuty kopie úředních záznamů evidovaných v daném spisu pod poř. čísly 31 a 32, ve kterých byly anonymizovány („zaběleny“) určité osobní údaje dotčené osoby.
- [36] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě anonymizace soudních rozhodnutí je povinností povinného subjektu rozhodnout o částečném odmítnutí ohledně anonymizovaných údajů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č.j. 8 Ans 11/2012-41). Zdejší soud dospěl k závěru, že tato judikatura je plně aplikovatelná i na projednávaný případ, ve kterém se sice žalobce nedomáhal žádostí o informace poskytnutí soudních rozhodnutí, ale domáhal se poskytnutí určitých dokumentů (tedy jinými slovy: domáhal se obsahu těchto dokumentů) ze správního spisu.
- [37] Za dané situace tak povinnému subjektu vznikla povinnost požadované dokumenty ze správního spisu poskytnout a zároveň rozhodnout o částečném odmítnutí žádosti, pokud by poskytl tyto dokumenty pouze v anonymizované podobě (ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb.), což se také ostatně stalo.
- [38] Zároveň soud uvádí, že judikatura správních soudů je stabilní v názoru, že v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu se nelze zabývat meritem věci. Účelem řízení o tomto typu žaloby je vyslovit závazné stanovisko, zda má žalovaný správní orgán ve věci rozhodnout a zda byl doposud nečinný. Aby mohl správní soud přezkoumat právní názor správního orgánu k podstatě věci, musí správní orgán tento názor nejprve vyslovit ve

správním rozhodnutí. Pokud se správní orgán k vydání rozhodnutí nemá, jedním z prostředků obrany je právě žaloba na ochranu proti nečinnosti. Žaloba podle ustanovení § 79 a násl. s.ř.s. má tedy v tomto ohledu k žalobě proti správnímu rozhodnutí podle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s. podpůrnou funkci. Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 27. 6. 2007, čj. 4 Ans 8/2006-65, že „v řízení o žalobě proti nečinnosti odvolacího orgánu ve vztahu k odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nepřichází v úvahu meritorní soudní přezkum důvodů uváděných v rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Předmětem takového soudního přezkumu může být až rozhodnutí o odvolání (§ 16 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.).“

[39] V případě nečinnostní žaloby jde o tvrzení, že správní orgán měl povinnost ve věci konat a nečiní tak, v případě přezkumu správního rozhodnutí směřují žalobní a příp. posléze kasační námitky k věcné podstatě sporu. V nyní projednávané věci však žalobce v podané žalobě vycházel z toho, že mu nebyly poskytnuty úplné informace, o které žádal a žalovaný nevydal v této části rozhodnutí o jeho žádosti, a proto byl nečinný. Současně však v žalobě uváděl argumenty mířící k věcné podstatě sporu – jde o úvahy, nakolik byl dán důvod k anonymizaci údajů v požadovaných dokumentech, resp. zda k takovému postupu byl dán ze strany žalobce souhlas. Tato druhá skupina argumentů však má dle soudu místo v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž by byla žádost o informaci odmítnuta nebo žádost odložena, jelikož míří k podstatě sporu, nikoli k tomu, zda byl žalovaný ve věci nečinný či nikoli. Přestože je právní názor soudu na nečinnost povinného subjektu podstatnou měrou ovlivněn úvahou, zda žalovaný žádost o informaci již bezesbytku vyřídil či nikoli, přesto je zdejší soud ve shodě s již odkazovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp.zn. 8 Ans 11/2012 přesvědčen, že tyto otázky je třeba řešit především při přezkumu rozhodnutí ve věci samé, a nikoliv v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti.

[40] Dle názoru soudu je tak správný názor žalobce, který požaduje, aby žalovaný rozhodl o žádosti též v části, ve které poskytnuté dokumenty anonymizoval. Případné negativní rozhodnutí žalovaného v této části může být pro žalobce titulem k jeho přezkumu ve správním soudnictví. Zda žalovaný vyhoví žádosti v této části nebo žádost odmítne, je však již věcí rozhodování o věci samé. Soudu nepřisluší v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti předjímat výsledek takového posouzení. Zdejší soud proto pouze obecně připomíná, že svoboda projevu, jakož i právo na informace, nejsou bezbřehé a jsou nutně omezeny chráněnými zájmy dle čl. 17 odst. 4 Listiny, ostatními ústavně zaručenými právy a svobodami (čl. 10 Listiny), jakož i dalšími pravidly pro možná omezení práva na informace dle čl. 17 odst. 5 Listiny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, čj. 5 As 53/2007-85). Sama anonymizace musí být nezbytná mimo jiné pro ochranu práv a svobod druhých, přičemž ona nezbytnost musí být prokázána přesvědčivým způsobem (viz. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 5. 2010, č.j. 44 Ca 48/2009-102).

[41] V této souvislosti pak soud uvádí, že podle ustanovení § 8a odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt osobní údaje poskytne jen v souladu s právními předpisy upravujícími jejich ochranu. Tímto právním předpisem je v současné době přímo účinné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), jakož i zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

[42] Zdejší soud pak zcela odmítá argumentaci žalovaného, dle níž žalobce vykonává právo na dotčenou informaci šikanózním způsobem. Žalobce vznesl v srpnu 2022 na žalovaného toliko tři žádosti o informace (pozn. soudu: jednu dne 15. 8. 2022, kterou vzal později zpět podáním ze dne 16. 9. 2022, a dvě ze dne 31. 8. 2022), týkající se spisu sp.zn. SpMO 40469/2021-8126 vedeného ve věci žádosti Ing. L. M. (manželky žalobce) o odškodnění, přičemž o jedné z nich stále nebylo po právu rozhodnuto, jak bylo uvedeno výše v tomto rozsudku. Nelze mu pak rozhodně přičítat k tíži, že využívá svých procesních práv, aby se k požadované informaci dostal, resp. aby ze strany žalovaného bylo vydáno rozhodnutí o (částečném) odmítnutí žádosti o informace ze dne 31. 8. 2022, neboť pouze v takovém případě se může nadřízený orgán (k rozkladu žalobce), či soud (k případné správní žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ustanovení § 65 a násl. s.ř.s.) zabývat žádostí „věcně“. Tedy nikoliv z pohledu nečinnosti povinného subjektu, tj. zda byla žádost o informace vyřízena (jakkoliv) v celém rozsahu, ale z pohledu věcných důvodů, které vedly k případnému (částečnému) neposkytnutí požadovaných informací.

[43] V bodu č. 2 žádosti o informace žalobce žádal o sdělení, která norma (včetně konkrétního ustanovení) v rezortu Ministerstva obrany v roce 2021 upravovala problematiku označování dokumentů, evidovaných ve správním spise, čísly jednacími.

[44] Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobci se na tento bod žádosti dostalo ze strany žalovaného několika odpovědí. Již v rozhodnutí ze dne 23. 9. 2022, č.j. MO 387608/2022-8694, kterým byla žádost žalobce původně odmítnuta, bylo uvedeno, že obecná úprava evidence dokumentů, resp. označení číslem jednacím, je uvedena v čl. 14 přílohy č. 1 k RMO č. 34/2017 Věstníku Ministerstva obrany *Spisový řád Ministerstva obrany* s tím, že citovaném ustanovení není explicitně upravena *problematika označování dokumentů, evidovaných ve správním spise*. V rozhodnutí ministryně obrany ze dne 14. 11. 2022, č.j. MO 479303/2022-1321, jímž bylo toto rozhodnutí zrušeno, je uvedeno, že v případě, že je spis veden elektronicky, tak postup upravuje Metodická příručka k ESSS, která říká:

„Evidují se vždy:

- veškeré doručené dokumenty, na které se vytváří odpověď,
- veškeré vlastní dokumenty, které se přidělují v rámci MO nebo odesílají mimo rezort MO.

Po stisku tlačítka „Evidovat“ se automaticky doplní číslo jednací do příslušného pole (nejbližší vyšší číslo v číselné řadě, která začíná 1. ledna a končí 31. prosince běžného roku; tato číselná řada je jediná pro celý rezort MO). Přidělené číslo jednací není možné změnit ani odstranit. Tlačítko „Evidovat“ se již dále nezobrazuje. Zároveň se původní popis pole „Akt.zn.“ změní na „ČJ“.

[45] V tomtéž rozhodnutí pak bylo uvedeno, že v případě spisu vedeného v listinné podobě, je postup upraven Rozkazem MO 34/2012 Spisový řád MO, ve znění RMO č. 51/2019, ve znění RMO č. 24/2022:

„(1) Pro účely tohoto spisového řádu se rozumí

a) číslem jednacím – označení zaevidovaného dokumentu; číslo jednací je vytvořeno zkratkou názvu Ministerstva obrany, pořadovým číslem zápisu v elektronickém systému spisové služby, vyznačením kalendářního roku a uvedením číselného označení organizačního celku za spojovníkem (např. MO 451/2017-2015). Při zaevidování dokumentu v náhradní evidenci obsahuje číslo jednací ještě za číslem organizačního celku spojovník a označení „NE“ (např. MO 1/2016-2015-NE),“

- [46] V přípisu ze dne 28. 11. 2022, č.j. MO 501304/2022-8694, pak bylo uvedeno, že v Metodické příručce k ESSS je uvedeno, že „se evidují veškeré doručené dokumenty, na které se vytváří odpověď, a vlastní dokumenty, které se přiděluji v rámci MO nebo odesílají mimo rezort MO.“ V přípisu ze dne 6. 12. 2022, č.j. MO 525587/2022-8694, byla k bodu 2 žádosti zaslána kopie přílohy č. 1 rozkazu ministra obrany RMO č. 34/2017 Věstníku MO, ve znění RMO č. 51/2019 Věstníku MO *Spisový řád Ministerstva obrany*, v platném a účinném znění v roce 2021, který byl jediným aktem řízení normativní povahy v dané oblasti vydaným k provedení ustanovení § 66 odst. 1 zákona o archivnictví a spisové službě. Žalobci bylo sděleno, že si v tomto vnitřním předpise, který je přístupný každému zaměstnanci v rezortu MO (včetně jeho manželky) může vyhledat konkrétní ustanovení, které považuje za úpravu problematiky, o níž se zajímá. Rovněž byl upozorněn na to, že v poskytnutém vnitřním předpisu není explicitně upravena problematika označování dokumentů evidovaných ve správním spise čísly jednacemi.
- [47] Z uvedeného přehledu věci dle soudu vyplývá, že co se týče bodu č. 2 žádosti, ve kterém žalobce žádal o sdělení, která norma (včetně konkrétního ustanovení) v rezortu Ministerstva obrany v roce 2021 upravovala problematiku označování dokumentů, evidovaných ve správním spise, čísly jednacemi, byla žalobci ze strany povinného subjektu poskytnuta dostatečná odpověď, odpovídající znění žádosti. Žalobci byl totiž přímo poskytnut *Spisový řád Ministerstva obrany*, platný a účinný v roce 2021 (a rovněž odkaz na čl. 14 nazvaný „Evidence dokumentů“), a to s dovysvětlením, že v tomto vnitřním předpisu není explicitně upravena problematika označování dokumentů evidovaných ve správním spise čísly jednacemi. Nad rámec toho pak bylo žalobci citováno z Metodické příručky k ESSS. Soud tak dospěl k závěru, že vztahu k bodu č. 2 povinný subjekt nepochybil, neboť žalobci poskytl takovou informaci, která odpovídá obsahu a znění jeho žádosti o informace.
- [48] Soud tak dospěl k závěru, že povinný subjekt nepostupoval v rozporu s žalobcem citovanou judikaturou správních soudů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp.zn. 7 As 50/2022-48 a rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp.zn. 60A 41/2021-83), resp. že by nerespektoval princip respektování požadavku žadatele vyplývající z ustanovení § 4a zákona č. 106/1999 Sb. Za této situace tak soud dospěl k závěru, že (byť postupně a odděleně v několika rozhodnutích a přípisech, nikoliv naráz v jednom přípisu) došlo k vyřízení žádosti o informace v bodě č. 2. Z toho důvodu soud nemůže souhlasit s žalobcem, že je povinný subjekt v této části žádosti o informace nadále nečinný.
- [49] Ze shora uvedených důvodů proto soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, neboť žalovaný byl při vyřizování žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 31. 8. 2022 nečinný. Proto mu soud podle ustanovení § 81 odst. 2 s.ř.s. uložil povinnost ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o předmětné žádosti žalobce, a to v části týkající se bodu č. 1 žádosti tak, jak jej nastínil žalobce v podané žádosti o poskytnutí informací
- [50] Při určení lhůty k vydání rozhodnutí o žádosti žalobce soud vycházel z ustanovení § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb.
- [51] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.. Žalobce, který měl ve věci úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl. Náhrada nákladů řízení představuje žalobcem zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. listopadu 2023

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu